

# Déli Hírlap

**A BÁNSÁG  
MAGYARSÁGÁNAK LAPJA**

Cikkeink utánnomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően fel nem bélyegzett leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrzünk meg és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața I. C. Brașov No. 3. Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő: Góler Gyula. A lap megjelenik minden reggel, kivéve az ünnep és vasárnap utáni napokat

## Kiskorú deáklány

Ár címén keresetet indított a bíróságon megismert, ugyancsak kiskorú leány ellen, aki minden szépet elrontott neki, benső barátságát is megsemmisítve, majd csufosan cserben hagyta. A bíróság azonban kegyelmezett, és engedélyezte a deáklány keresetét, amíg a törvény védelmére a bíróság a deáklány keresetét elutasította azzal az indoklással, hogy a törvény a női erkölcs védelmére csak részben biztosítja, akikkel a deáklány mások jogellenes magatartást követnek, ellenben azok, akik tudatosan működnek erkölcsi csorbításuk érdekében, a törvény védelmére nem számíthatnak. Első pillanatra a bíróság különösnek tetszik ez az ítélet, mert a bíróság a jobbán elgondolkozunk rajta, hogy a bíróság belátjuk, hogy igenis a törvény a modern társadalmi élet védelmére átlátó az elutasító ítélet, a modern társadalom ugyanis a kiskorúak manap tulsok szatöbbi engedélyez a kiskorúaknak, a törvény tehát, ha ebből azután a bíróság szelleme támad, ennek a bíróság még zsenge korban a polgári erkölcs, a női tisztességérzet megsemmisül. Ez a nagy szabadság, a tulajdonképpen felbujtó, a kiskorúak reggeltől késő estig szabadon járnak és azt tehetik, amit akarnak. Ekkor az anya még a bíróságot sértte lányát az utcán, nyilvános sértés, vagy legalább is tudott annak a sértéséről, amikor még szigorú erkölcsi felfogásban nevelték a deáklányt, természetesen a bíróság a társasággal kerülhetek kapcsolatba, amelyben a női tisztesség a bíróság nagyrabecsülésben és védelmében részesült. Ellenben mi a mai társadalom a legtöbb országban. A leány szabadon jár-kel és ha nem teheti meg kellő öngyelmelzettségű a kiskorú alkalmak a legnagyobb bajokba sodorhatják. Mert természetesen az alkalmak és az alkalmak ismeretségek. Ma bizony nincs, mint azelőtt, mikor a szülők a bíróság nagyobb hozzátartozók nagyon is megvédték, megvitatták, hogy kit lehet a bíróságnak bemutatni. Ma nincs bejelentési kötelezettség, bemutatkozni a bíróságnak a fiatalok a strandon, a bíróságon, a korzón, vagy akár az utcán. Ez az a bizonyos felvilágosult erkölcs, amely ma világszerte uralkodik. A leány jóformán nem is tudja, hogy a bíróság áll szemben, de máris megérkezik a bíróságnak találkozik. Azután a bíróságnak sétálni, moziba, tancba, a bíróságnak kirándulásra, tréfásan férjemennek hívják egymást, míg a bíróságnak nem egy esetben bekövetkezik a bíróságnak állapot egyáltalában nem történik a bíróságnak. Így történnek botlások, bajok, szerencsétlenségek és a bíróságnak erkölcsi felfogások megérdemelt következményeit a bíróság erkölcsi felfogással honorálja? Nem, való-

ban a bíróság ezt nem teheti. Legfeljebb azt a korszellemet ültethetné a bíróságnak a bíróságnak, amely így teljesen szabad utjára engedi a minden ellenőrzést, felügyeletet nélkülöző ifjúságot. A társadalomnak magának legelső kötelessége, hogy a női tisztességet meg-

becsülésben és védelemben részesítse, gondoskodjék tehát olyan légkörről, amely az ifjúság erkölcsi épségét biztosítja. Ez pedig csak egy módon lehetséges, ha ismét visszatér az a régi szellem, amely vigyázóan és gondosan felügyelő szigorral kísérte a gyermekeket

felszédülése útján. Lehet, hogy megmosolyogják a modernnek ezeket a szavakat, de én mindenkor ügyelve vigyáztam három leányom minden lépésére és be is vezettem őket, ha nem is a modern, de a boldog házasságba.

Egy régimódi anya

## VISSZAUTASÍTOTTÁK tegnap Berlinben és Rómában is a meghívást Nyonba

Nyonban, a Genf melletti városkában, ma délután ül össze a Földközi tengeri konferencia. Most már bizonyos, hogy a nyoni város háza tanács-termében, ahol a konferenciát tartják, Németország és Olaszország képviselői nem lesznek jelen. A konferenciát — mint ismeretes — az angol és francia kormányok kezdeményezése hozta létre és okot arra az a múlt hetekben többször megismétlődött támadás szolgáltatót, amelyet a Földközi tengeren buvárhajók intéztek

egy kereskedelmi, mint hadihajók ellen.

Ezek a buvárhajók nem kímélték az angol és francia hajókat sem. London és Páris a Földközi tengeri konferenciát azzal a céllal hívta össze, hogy megteremtse azokat a biztosítékokat, amelyek a Földközi tengeren a hajózás szabadságának zavaratlansága érdekében szükségesek.

kormányának a Földközi tengeri konferenciára való meghívására szóló válaszcímét. Az olasz válaszcímét ugyanolyan szellemben íródott, mint a német jegyzék.

A jegyzék azzal végződik, hogy az olasz kormány is elutasítja a konferenciára való meghívást.

Az olasz kormány is óhajtja a Földközi tengeri hajózás biztonsági problémáinak elintézését és a maga részéről is azt a kívánságát bejezi ki, hogy ez az ügy a londoni semlegességi bizottság elé kerüljön.

Genfben már tegnap délután ismeretessé vált a német és olasz kormányok elutasító válasza, mindazonáltal a Népszövetség főtárgyalása intézkedéseket tett, hogy a nyoni város háza ma délután félőtkor megnyitható legyen a Földközi tengeri konferencia. Az előkészületeket Nyonban a Népszövetség tisztviselői végzik.

Párisban a francia kormány tegnap délután Lebrun köztársasági elnök részvételével államtanácsot tartott. A tanácskozás tárgyát a Nyonban tartandó Földközi tengeri konferencia képezte.

Az ügyet Delbos külügyminiszter ismertette, aki Franciaország megbízottja lesz Nyonban. Az államtanács Delbost megfelelő utasításokkal látta el.

Eden angol külügyminiszter tegnap Párisba érkezett, ahonnan a késő éjjeli órákban folytatta útját Genf felé. Párisi tartózkodását arra használta fel, hogy a francia államférfiakkal a nyoni konferencia kilátásairól tárgyaljon.

Anglia mindenképpen arra törekszik, hogy a konferencián gyakorlati eredményeket lehessen elérni. Párisban

## A német kormány emlékeztet...

Berlinben a külügyminisztériumban tegnap délután jelenték meg az odakéretett angol és francia nagyköveteket. A külügyminisztériumban átadták nekik a német kormány válaszcímét a konferenciára szóló meghívásra. A válaszcím a német kormány megértéssel nyilatkozik a Földközi tengeri értekezletről és a maga részéről örömmel üdvözlő minden kísérletet, amely a Földközi tengeren megszüntetni volna hivatott azokat az állapotokat, amelyek a forgalmat bizonytalanná teszik. Sajnos azonban olyan jelenségekre kell emlékeztetni, amelyek következtében a német kormány a konferenciájával nem érthet egyet.

Emlékeztet a német kormány arra, hogy amikor a német kormány hasonló kezdeményezést tett, az angol és francia kormányok részéről semmiféle megértést nem mutattak arra nézve, hogy a Deutschland német hadihajó megtámadása ügyében a hatalmak tanácskozára üljenek össze.

Ugyancsak nem fogadták el a német kormány kezdeményezését akkor sem, amikor a Leipzig német hadihajó megtámadása után hasonló kívánsággal állott elő a német kormány. Az angol és francia kormányok akkor elárkoztak a szolidaritás elől. A német kormány nem hagyhatta figyelmen kívül azt sem, hogy Szovjetországnak látta bebizonyíthatatlan vádakot emelni az olasz kormány ellen.

## Párisban államtanács ült össze

Ezen vádak következtében a német kormány teljesen magáévá teszi az olasz kormány magatartását, hogy nem hajlandó semmiféle konferencián résztvenni addig, amíg az olasz kormány jegyzéke által keletkezett helyzet megfelelő elintézését nem nyert.

A német kormány azért javasolja, hogy a Földközi tengeri konferencia helyett az egész ügy a londoni semlegességi bizottság elé kerüljön. Rómában tegnap délelőtt az olasz külügyminisztériumba kérték az angol és francia nagyköveteket, akiket Ciano gróf fogadott. Ciano gróf külügyminiszter átnyújtotta az olasz

is tisztában vannak vele, hogy az angol-francia javaslatot értékükből sokat veszítettek.

Nem tagadják, hogy Németország és Olaszország elutasító magatartását tulajdonképpen Szovjetország idézte elő azzal a jegyzékével, amelyben Olaszországot tette felelősé a Földközi tengeren megtorpedóztott és elsüllyesztett orosz hajókért.

Franciaország máris intézkedéseket tett a Földközi tengeren közlekedő francia hajók biztonsága érdekében. Campinchi francia tengerészeti miniszter rendeletére az ötödik torpedóraj elindult a Földközi tengerre, hogy ott a kereskedelmi hajók védelmére már felvonult hadihajókat meg-erősítse.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány is szükségesnek látja, hogy a Földközi tengeren közlekedő amerikai kereskedelmi hajók biztonságáról gondoskodjék.

Az amerikai hajók nem ismerik el a spanyol kikötők blokádját. Hull amerikai külügyminiszter kijelentet-

te, hogy Amerika nagy figyelmet szentel a Földközi tengeri eseményeknek és ugyanakkor szükségesnek látja a Földközi tengeri hajózás biztonságáról gondoskodni.

Az olasz kormány tudavélvőleg elutasította, illetve érdemleges válasz nélkül hagyta a szovjet orosz kormányának a múlt napokban hozzáintézett provokáló jegyzékét. A szovjet-kormány megbízottja erre tegnap újból megjelent a római külügyminiszteriumban és ott második jegyzékét adott át. A második jegyzék magyarázatokat fűz a szovjet lépéséhez és ismerteti azokat az eseményeket amelyek a szovjet első jegyzékének elküldését megelőzték.

**A második jegyzék teljes egészében fentartja az első jegyzékben felsorakoztatott vádakát és határozott hangon követeli az elégtételadást, valamint a bűnösök szigorú megbüntetését.**

Az olasz kormány ezt a második jegyzékét újabb kihívásnak tekinti. Az olasz kormányának az a nézete,

hogy semmi körülmények között nem tárgyal olyan asztal mellett, ahol a szovjet megbízottja is helyett foglal. Az olasz újságok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy ez a második jegyzék is ugyan oda kerül, ahova az első: a papirkosárba.

Ejfélkor jelentik:

Rómában tegnap délelőtt az hír terjedt el, hogy egyrészt Németország és Szovjetország, másrészt Olaszország és Szovjetország között a diplomáciai kapcsolatok megszakadtak. Hivatalos körök kijelentették, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak és legalább is korai.

Eden Párisból együtt utazott Genf-be Delbos francia külügyminiszterrel és utközben még egyszer letárgyalták a nyoni konferencia programját. Chamberlain angol miniszterelnök ragaszkodik hozzá, hogy ne tekintsék a nyoni konferenciát angol-francia-orosz csoportosulásnak. Eden kíséretében utazik Vansittart külügyi államtitkár és Cheasterfield tenger-  
nagy is.

### Kivételes alkalommal keveset futott autóból

- 1934-es FORD, 8 hengeres CABRIOLET, új gumikkal, rendkívül méltányos
- 1935-ös FORD, 8 hengeres SEDAN, rádió, új gumikkal, rendkívül méltányos
- 1936-os FORD, 8 hengeres SEDAN, új gumikkal, rendkívül méltányos
- FORD teherkocsik, karosszériás és 8 hengeres, jó gumikkal, tökéletes állapotban
- CHRYSLER, 6 hengeres SEDAN, majdnem új gumikkal, rendkívül méltányos
- NASH, 6 hengeres SEDAN, elsőrendű állapotban, rendkívül méltányos
- CITROEN, 6 hengeres SEDAN, gumikkal, rendkívül méltányos
- OAKLAND, PHAETON, 6 hengeres, rendkívül méltányos
- CHRISLER, 6 hengeres nyitott, rendkívül méltányos

Banát Motor



Vezérképviselet

Timisoara I., Buiv. I. G. D. Telefon: 23-99

# Hatalmas légi támadás készül a japán nagy ipari központok ellen

A kínaiak, akik a mostani háboruban már többször tanujelét adták hősiességüknek, vakmerő légi támadást terveznek Japán ellen. Arról van szó, hogy egy kínai légi raj megjelenjen a japán nagy ipari központok fölött és azokat bombázza.

**Bizonyos, hogy ennek a vakmerő vállalkozásnak a résztvevőire halál vár, mert a japán légivédelem nagyszabású megsérvezetése a kínai támadó flottát mindenképpen elpusztítja.**

Ennek ellenére mégis négyszáznál több katonai pilóta jelentkezett a Japán elleni légi támadásra. A kínai újságok lelkesedéssel írják a támadó kínai repülőgépek menyei missziójáról.

A nankingi kormány értesítette a Kínában székelő külföldi diplomatákat, hogy a kínai repülőgépek a tengerparti blokádban résztvevő japán hadihajók ellen erélyesebb akcióra készülnek.

**Felszólították a semleges hajókat, hogy minél messzebbre tartózkodjanak a japán hajóktól.**

Ezenkívül azt a tanácsot adták nekik, hogy fedélzetüket fessék be nemzeti színekkel és így a kínai pilóták a magasból is meg tudják különböztetni hovatartozandóságukat.

Japán repülők tegnap egy vonatra, amely Sanghaiból menekülőket szállított, bombákat dobtak. A bombák több vasúti kocsit elpusztítottak. Háromszáz menekülő életét vesztette és körülbelül kétszáz a súlyosan sebesültek száma.

Yu-Hang kínai tábornok, a kuangtongi hadsereg főparancsnoka az

újságírók előtt kijelentette, hogy Hajman környékén több japán hadihajót és repülőgépet láttak szerdán. Ebből arra következtetnek, hogy a japánok itt is nagybővű támadást terveznek.

**A haimani kínai csapatvezetők parancsot kaptak, hogy a japán támadás visszaverésére készüljenek.**

Tokióba érkezett jelentések szerint Sanghaiba a nyolcadik kínai hadsereg egyes egységei érkeztek. Ezeket a volt kínai vörös hadseregből állították össze. Ezeknek a kínai csapatoknak parancsnoka Szu-ten tábornok, aki a kínai kommunisták egyik ismert vezetője.

**A tábornok kijelentette, hogy**

**a volt vörös hadsereg a végső győzelemig harcol Kínáért Csang-Kai-Csek tábornok vezénylete alatt, akinek hátsó segítséget esküdött.**

Azon az uton, amely a Wusungban levő japán csapatokat összeköti a japán hadihajók bázisával, nagy ütközet indult meg. Az ágyuk tegnap hajnal óta mindkét oldalról szólnak. A kínaiak szeretnék a japánok részére ezen fontos összeköttetést elvágni, azonban minden erőlködésük hiábavaló. A kínaiaknak nagy veszteségeik vannak.

Nankingből tegnap az idegen diplomaták az orosz nagykövet kivételével mind Sanghaiba utaztak.

### Vért iszik még ma este

## Kétéssel évi börtönre ítelt a bíróság egy kárpitost emberölés miatt

Bacsó László aradi kárpitos ez év májusában meggyilkolta Szuszékos József huszonhét éves bádógost. Ugy az áldozat, mint a támadó az egyik vendéglőben szórakozott, ahonnan hajnalban távoztak. Szuszékos József, amikor az utcára ért, valami megjegyzést tett, amelyet Bacsó László sértőnek talált. Ezért belekötött a bádogosba és néhány pillanat múlva kés villant. Szuszékos

összeesett és sérüléseibe rövidesen belehalt. Bacsó László most került az aradi törvényszék színeti tanácsa elé, amelynek tárgyalásán számos tanút hallgattak ki annak a megállapítására, hogy Bacsó előre megfontolt szándékkal ölt-e? A felsorakozott tanúk egyöntetű vallomása szerint Bacsó már a vendéglőben hangoztatta, hogy vért iszik még az este. A tanúihallgatások befejezése után az ügyész azt

kérte, hogy a gyilkossági per-  
jék esküdtszék elé, de a törv-  
a kérelmet elutasította. A tá-  
további során Bacsó László  
a gyilkosságot és vallomását  
után sem változtatta meg, am-  
egyik detektiv a szemébe  
hogy az áldozat halálos ágyá-  
vallotta a gyilkosságot.  
vényezék Bacsó Lászlót kétés-  
börtönre ítélte, ezenkívül  
ezer lei kártérítés megfizetésé-  
telezte. Bacsó László felelebe-  
lentett be.

## Száz éves templom jubileum ünnepe

Padureni-Liget község most ün-  
meg görög keleti román temple-  
száz éves fennállását. Az ünn-  
résztvevő Nistor Dimitrie dr.  
gyei prefektus is. Tismonean  
stantin lelkes istentiszteletet  
amely után a cserkészek és a kato-  
képzési tanfolyam növendékei di-  
nülást rendeztek. Délben társas eb-  
amelyen Nistor dr. prefektus nagy-  
det tartott. Beszédében a község  
niáját, együttműködését és mun-  
reklvését méltatta. A prefektus  
Chiseteu-Kiszető községbe utazott,  
ottani dalegylet ünnepelte nyolva-  
fennállásának évfordulóját. Az  
dulót hangulatos ünnepségek ke-  
ünnepeleik meg. A környékbeli  
résztvételével dalosverseny volt, az  
az első díjat a jubiláló kórus ny-  
A prefektus hosszabb ideig mar-  
ünneplők között és biztató szavaka-  
zett a kulturális résztvevőikhez.

**SCHACHT NÉMET GAZDASÁG-  
NISZTER LEMONDASA.** Berlinben  
hír terjedt el, hogy Schacht Hjalmar  
német birodalmi gazdasági minisz-  
mond. Erről egyelőre semmi bizo-  
nem lehet tudni, mert a hivatalos  
elzárkóznak minden felvilágosítás  
Schacht dr. az egyik gazdasági sz-  
ban írott cikkében követelte, hogy a  
zeti szocialisták folytonos ünneplé-  
és költségeinek vessenek véget,  
eik állítólag vezető körökben vis-  
szést váltott ki és ez birta Schacht  
visszavonulásra. Schacht már be-  
totta lemondását a miniszteri tár-  
Egyelőre azonban továbbra is meg-  
a német nemzeti bank élén. Ugy t-  
hogy a lemondásra azok a vélemé-  
rések vezettek, amelyek a négy éves  
dasági terv körül Schacht és Görin-  
zöt felmerültek.

**Valkay tánciskolája**  
szeptember 23-án nyílik meg.  
Kurzusok felnőttek és gyermekek részére. Modern tánc, torna, stepp, balett. Artista kiképzés. Információk és beiratkozás mindennap d. u. 4-től fél 8-ig I. Bulevard Reg. Maria 8 (Magyar Ház)

**Jamandi miniszter szerint**

**A liberális párt még egy-két évig marad hatalmon**

jelentik, hogy Cotnari köznevelésügyi miniszter, amelyen Jamandi Victor kultuszminiszter és a szövetkezeti miniszter is részt vettek. A banketten Jamandi miniszter pohárköszöntőjében Carol királyt éltette, majd kijelentéseket is tett. Hangoztatta, hogy a liberális párt szeméremmel a kormányzás folytatása nem kellemes, de az ország érdekében tekintve arra szükség van, hogy a liberális párt még egy-két évig marad hatalmon. Utalt arra, hogy semmi ok a kormányváltásra, mert az illetékes körök

megelégedettek a liberális kormány munkájával és így nem indokolt a kormányutódlás kérdése sem.

A kormány tagjának kijelentése szerint a kormányutódlás kérdése még sokáig nem lesz aktuális. A nemzeti parasztpárt vezetői azonban ennek ellenére megkezdték az előkészületeket a politikai küzdelmekre. Elsősorban is a nemzeti parasztpárt egységét kívánják dokumentálni és ennek érdekében — a Tempo című lap értesülése szerint — már rövidesen nagyszabású gyűlést rendeznek és ezen kifejezésre juttatják a Mihailacheval való szolidaritásukat. Ezen a gyűlésen Maniu Juliu is részt vesz.



*Önnek biztosíték kell a tisztaságra nézve!*

A NIVEA-fogpaszta a fogakat fénylően fehérén tartja, csiraölően hat, tökéletesen tiszta és kellemes ízű. A gyermekek reggel és este megegyezően olyan szívesen takarítják fogukat Nivea-fogpasztával. Észé olyan olcsó!

**Egy nagy tubus csak 24.- lei**

arra igyekeznek biztosítékokat kapni, hogy vajjon a katalán-kormány képes lesz-e teljesíteni a megbízottai által vállalt kötelezettségeket. Barcelo-

na bizik abban, hogy az aragoniai határon elért eredmények alapján elfogadható feltételeket kaphat majd Francotól.

**Az elemi iskolákban is nap kellett a tanítást megkezdeni**

elemi iskolákban tegnap kezdődött a tanítás, előző napon pedig ünnepélyes Veni Sancte volt. Az elemi iskolákban csak szeptember 15-én kezdődött a tanításnak kezdődnie, az eddigi rendelkezések szerint szeptember elsőjéig a tanítás folyhat és szeptember 15-én kezdődik az új tanév. Tegnap azonban miniszteri rendelet értelmében a tanfelügyelőséghez, amely közölte, hogy az elemi iskolákban is tegnap kellett volna az ok-

tatást megkezdeni. A tanfelügyelőség a hatáskörébe tartozó összes elemi iskolák tanítási rendjét az újabb rendelkezésről. A községekben valószínűleg meg is kezdődött tegnap az elemi iskolákban az oktatás, de a városokban nem lehetett a gyermekek szüleit külön értesíteni és ezért a tanítás megkezdése nem valósulhatott meg. Ugy véljük különben, hogy ebben az ügyben újabb rendelkezés is érkezik.

**Magyar fantasztikus mese volt a Gáll-féle 300 millió örökség**

Magyar fantasztikus mese volt a Gáll-féle 300 millió örökség. A Gáll János Londonban elhunyt magyar ember hagyatékával, amely értéke több, mint 300 millió lei. Az örökség sorsa jelentésként már a múltkor írtuk, először Gáll János, az Arad megyéből Sibiu-Szebenbe származott munkásleány. Az örökség jelentésként az ország többi részében is a Gállok, számszerűen eddig mint huszan. Mindig arról szól-

tak a lapok cikkei, hogy a bucaresti angol követségre, illetve a külügyminiszteriumba érkezett hír az angol hatóságoktól. Az egyik örökséjelölt a napokban felment a bucaresti angol követségre és a külügyminiszteriumba is. Legnagyobb meglepetésére azt a választ kapta érdeklődésére, hogy semmit sem tudnak a 300 millió örökségről és Angliából ilyen értelmű hivatalos jelentés soha sem jött.

**Alfonz exkirály harmadik fia az angol kormány jelöltje a spanyol trónra**

Spanyolországban a polgárháború véget ért, a királyi család számára mindkét hadsereg feloldott. Mindkettő a monarchia helyreállításával akar véget vetni a polgárháborúnak. Ebben az angol kormány is támogatja őket. A francia Le Matin című lap jelentése szerint az angol kormány jelöltje a spanyol trónra Bourbon Juan infáns. Alfonz király harmadik fia. A Journal des Débats lap bizonyosra veszi, hogy Valenciában is hajlandók a királyság helyreállítására. Ezzel ugyanis elejét akarják venni, hogy Spanyolországban akár fascizmus, akár pedig nemzeti szocialista parancsuralom követ-

kezdek be. Ilyen szemszögből nézi Prieto is a helyzetet és örömmel üdvözlö a királyság visszaállítását. A spanyol baloldali pártok ugyanis a kommunisták kivételével már jóllaktak Moszkva terrorjával. Zamora volt miniszterelnök Rómába utazott, hogy ott találkozzék Alfonz volt királlyal.

A világsajtó újból beszámol arról, hogy a katalán-kormány megbízottai francia területen tárgyalásokat folytatnak Franco tábornok delegátusaival. Franco nevében Los Andes gróf vezeti a tárgyalásokat és most

**Hólapdászzerűen terjeszti egy tanár az írás-olvasás tudományát**

Herceg Rudolf horvát egyetemi hallgató 1900-ban megalapította az ABC-egyletet. Ennek az egyesületnek az volt a célja, hogy küzdjön az írástudatlanság ellen. Az egyesület alapításakor Horvátországban a lakosság ötvenkét százaléka még nem tudott írni-olvasni. Ez az arányszám 1910-ig negyvenöt, 1920-ig harminckett és 1930-ig husz százalékra csökkent. Az egyesület az analfabéták számára tanfolyamokat rendezett és ábécés könyveket osztott ki. Herceg Rudolf, az egyesület megalapítója, aki jelenleg mint tanár működik, azt a célt tűzte maga elé, hogy 1940-ig a horvátországi analfabéták számát tíz százalék alá szorítsa. Az egyesület most kötelességévé tette minden tag-

jának, hogy a téj folyamán legalább egy analfabétát megtanítson írni-olvasni. Herceg tankönyvet is adott ki, amelynek egyszerű módszere lehetővé teszi minden írástudónak, hogy pedagógiai előképzettség nélkül taníthassa az írást-olvasást. Mihelyt egy-egy új tanítvány megtanulja a betűvetést, köteles maga is megtanítani egy analfabétát írni-olvasni. Így aztán majd hólapdászzerűen terjed Horvátországban az írás-olvasás tudománya. Herceg Rudolf az egyesület megalapításakor fogadalmat tett, hogy addig nem nősül, amíg hazájában az analfabéták száma nem száll tíz százalék alá. Herceg, aki most már túl van az ötvenedik éven, eddig megtartotta fogadalmát. Reméli azonban, hogy 1940-ben már megősiülhet.

**A nürnbergi kongresszus**

**A véres istentagadó diktatúrák a legnagyobb veszedelmet jelentik**

Nürnberg, a német nemzeti szocialistapárt kongresszusának színhelye, igen mozgalmas. Németország minden részéből sok ezren gyülekeztek össze, hogy meghallgassák a párt vezéreinek szavait. A tegnapi tanácskozás során Rosenberg Alfréd tartott nagy beszédet, amelyben hangoztatta, hogy a demokrácia a bolsevista veszedelemmel szemben ma éppen olyan tehetetlen, mint annak idején a szent szövetség volt a demokratikus forradalommal szemben. A mai időben két tábor áll egymással szemben: az egyik a nemzeti szocializmus mint Európa védelmezője, a másik a bolsevizmus, amely egyre önteltebben lép előtérbe. Szovjetországra a nagy esatornaépítési munkálatoknál háromszázezer politikai foglyot használnak fel, akik mindannyian ellenfelei a kommunista uralomnak.

veszedelmet hozták a világra. Az egyház gyűlöli a marxizmust, azonban nem harcol ellene olyan erélyel, mint a nemzeti szocializmus ellen. Arra is készen állottak, hogy keresztény eszméket vigyenek bele a bolsevizmusba. A nemzeti szocializmus missziója, hogy Németországot, Európát és az egész világot megmentse a bolsevizmus veszedelmétől.

Tegnap délelőtt ment végbe Nürnbergben az új német nemzeti stadion alapkövetétele. Hitler birodalmi vezérkancellár beszédet mondott, amelyben annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a készülő intézmény szolgáljon a német dicsőség fokozására. Legyen ez az új intézmény — mondotta — a nemzeti szocialista alkotásnak emléke, amely a német férfiakat és nőket arra emlékeztesse, hogy a nemzeti szocializmus a nemzet igazi szabadságának legnemesebb kifejezője.

Rosenberg azután az egyház és a bolsevizmus viszonyáról szólt. A véres ateista diktatúrák a legnagyobb

# Hirek

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK

### Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

### Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

### Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14, vagy 2-42  
A Hunyadi-nyomda nyomása.

## Patikák éjjeli szolgálata

PÉNTEKEN, SZEPTEMBER 10-én a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő Kigyó-gyógyszertár.

A III. kerületben a Miron Costin-utcában levő Merkler-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Vacarescu-utcában levő Braun-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszerésztára állandó éjszakai szolgálatot tart.

## Koronázás

### Egyiptomban

Kétezer esztendő után most először lesz királykoronázás Egyiptomban. Az egyiptomi egyházi hatóságok a Korán törvényeire hivatkozva, eddig ellenzték a koronázás megtartását, most azonban az egyházi körök felhagytak ellenállásukkal és hozzájárultak ahhoz, hogy Faruk királyt nagy ünnepségek közepette megkoronázzák és hajlandók ezeken az ünnepségeken részt venni. Ilyen körülmények között rövidesen sor kerül a király megkoronázására. Egyiptomban társadalmi gyűjtés indult meg, hogy a korona ékesítéséhez szükséges pénzüsségeket előteremtsek.

A kivételes intézkedések további meghosszabbítása. A Curentul című lap értesülése szerint Tatarescu miniszterelnök még ezen a héten megbeszélést folytat a munkatársaival és valószínű, hogy ezen a tanácskozáson döntenek a kivételes intézkedéseknek újabb hat hónapra való meghosszabbítása kérdésében.

Időjárás. Tegnap tulnyomóan derűs időjárás volt és csak elvétve jelentek meg kisebb felhők az égen. Dél előtt tíz óraker huszonkét, délután négy óraker huszonnyolc fok meleg volt. Bucurestiben a hőmérő tegnap délből huszonkilenc fok meleget mutatott. Várható időjárás mára: Az ország északi részén borulás, a déli részén napsütés, gyenge északnyugati szél, a hőmérséklet némileg csökken, néhol kisebb eső.

Politikai bankett. Párisban Chapsal kereskedelmi miniszter és Labbé kiállítási kormánybiztos bankettet adtak a francia fővárosban tartózkodó Beck lengyel külügyminiszter tiszteletére. A banketten résztvettek Delbos francia külügyminiszter, Lukaszewicz lengyel követ, valamint több más előkelőség.

## Papucsban és pizsamában való autózás súlyos következményei egy valóper során

A fiatal Tószeghy Emil, Tószeghy Emilnek, a Kőbányai Polgári Söröző vezérigazgatójának a fia nagyon boldog, mert egy autóbaleset több százezer pengős kiadástól mentette meg. A balesetet nem Tószeghy Emil, hanem tőle válófélben levő felesége, Thain Besszie, az egyik budapesti színház görlje szenvedte.

Tószeghy Emil két év előtt külföldön szüleinek hozzájárulása nélkül vette feleségül a szép görlt. Sokszoros milliomos szülő erre megvontak tőle minden anyagi támogatást. Tószeghy Emil sok rábeszélés után kijelentette, hajlandó a feleségétől elválni annál is inkább, mert a szerelem a fiatal házastársak között erősen párolgóban volt. A házasság felbomlott, azonban Tószeghy Thain Besszie csak úgy volt hajlandó beleegyezni a válásba, ha több százezer pengős kártérítést és tekintélyes tartásdíjat kap. Az erre vonatkozó tárgyalások a két fél ügyvédjei között folyamatban voltak, amikor bekövetkezett az autószerencsétlenség, amelynek következtében Tószeghy Emil sem végkielégítést, sem pedig tartásdíjat nem fog fizetni volt feleségének.

Az asszonyka ugyanis a Svábhe-

Antonescu külügyminiszter átutazott városunkon. Antonescu Victor külügyminiszter, aki résztvesz Genfben a Népszövetség ülésén, átutazott városunkon. A Timisoara-temesvári pályaudvaron hivatalos fogadtatás nem volt.

A nemzetközi fizetések bankjának vezérigazgatója a vízbe fullt. Quenay, a bázei nemzetközi fizetések bankjának vezérigazgatója, a franciaországi Saint Omar fürdőhelyen töltötte családjával együtt a nyarat. A negyvennégy éves vezérigazgató tegnap egy tóban fürdött és a vízbe fullt. Nagy pénzügyi szaktekinély volt és tragikus halála mély részvéteket keltett.

A Crisan-telepi magyarság halottja. Zsiros István, a Magyar Párt Crisan-telepi tagozatának pénztárosa, hatvannégy éves korában meghalt. Az elhunytban Ubonyi János tagozati elnök apósát gyászolja.

Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a régebevált természetes „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Az orvosok ajánlják.

Megyei választások Franciaországban. Franciaországban október 10-én tartják meg a megyei választásokat, amelyekre az összes pártok már nagyban készülődnek. A választásokat az új francia közigazgatási törvény alapján ejtik meg.

gyen levő nyári lakásán nagyobb társaságot látott vendégül. A mulatság reggelig tartott és már magasan állott a nap az égen, amikor a vendégek szétmentek. Thain Besszie a vendégek távozása után ki akarta magát szelöltetni és azért autókirándulást rendezett. A gépkocsit saját maga vezette és pedig örületes gyorsasággal.

Egy fordulónál összeütközött egy szembejövő autóval, amelynek urvezetője kezét-lábát törte. Thain Besszie papucsban és pizsamában kibukott az autóból, de ugyancsak kibukott belőle egy ismert fiatalember is szintén papucsban és pizsamában. Thain Besszie térdénállva könyörgött a másik autó vezetőjének, valja azt, hogy a pizsamás fiatalember az ő kocsjában volt. Ez gavallér módon sebesülése ellenére is hajlandó lett volna erre, azonban a tanúk, akik a karambolt látták, másképpen vallottak és így aztán a rendőrségi jegyzőkönyvbe került a valódi tényállás. A tényállás alapján Tószeghy Emil máris új beadványt intézett a bírósághoz és kérte a házasságnak az asszony hibájából való felbontását. A tárgyalás a jövő héten lesz.

Elhunyt református lelkész. Budapesten hetvenöt éves korában meghalt Szöllösi Imre, Bodó-bodófalvai református lelkész. Szöllösi Imre negyvenöt éves korától töltötte be állását és igen tüdős és hasznos munkálkodást fejtett ki. Néhány hét előtt Budapestre utazott ott élő gyermekei látogatására, ahol most utólag a halál. Gyászojok felesége, született Thomka Gizella, fiai: Imre, Zoltán és Dezső, valamint nagyszámu rokonság.

Lezuhant francia katonai repülőgép. Bordeauxból jelentik, hogy egy francia bombavető repülőgép gyakorlatozás közben kigyulladt és lezuhant. A személyzet közül hárman szénmég égték, ketten életveszélyesen megsebesültek.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Imroane Irina Mihaela, Kéri Imre, Scarlat Marcela, Farkas Teréz, Szász Jenő, Saras Erica Maria, Craciun Julianna, Lupu Cornelia, Goda József, Csipai Erzsébet, Ringler Demeter, Vladescu Mariuora, Fischer Aranka, Barlovan Anna, Craciun Stefan. Házasságok kötöttek: Gluvakov Alajos János vasutas és Mihailovics Virginia, Schneider Antal Ernő szabó és Görbe Erzsébet. Meghaltak: Lacosan Mária, született Jacob hetvenkét éves, Vata Elisabet, született Taglasiu ötvenkét éves, Wendling Géza négy éves, Wagner Mihály hetvenhárom éves, Krausz Anna, született Handel hatvankét éves, Rotariu George huszonkilenc éves, Micinla Mária harminnyolc éves, Franzen Péter hetvenkét éves, Halász Anna tizenöt éves, Brochmann Jakab harminnyolc éves.

\* Konyhaberendezési tárgyak, acél-árak, lakás-disztárgyak, valamint különböző vasárak olcsón kaphatók Scherter Ottó vasárkereskedésében, Timisoara, I. kerület.

## Ne felejtse el

ezt a szelvényt áruházunkba behozni, ahol minden vételköltségettségnélkül egy reklámtárgyat kap tőlünk ajándékba e szelvény ellenében. Jól jegyezze meg tehát a

**Magyar Divatcsarnok**  
címét:  
BUDAPEST,  
Rákóczi-ut 72-74

## SZELVÉNY

1 drb csarnok  
Brid  
reklám

1 drb. m  
desin r  
dis  
zsebk

1 üveg  
MDCs. E  
kölnt

Papana kapitány újabb repülőgépet vásárolt. Papana kapitány újabb repülőgépet vásárolt, amelyen Papana kapitány sikereket ért el. A versenyen Hagenburg gróf, a légi akadémia európai bajnoka is, akinek gépe tönkrement, Papana kapitány eljárt gépet ajánlotta fel. A sportszelkedésért Papana a több száznyi tömeg lelkesen ünnepelte és gadtatott ünneplés, csak fokozódott, kor beült repülőgépebe és a legesőbb mutatóvonalakkal szórakoztatottságot. Amikor a repülőgép főnégy román nemzeti ruhában leány egy kosár virágot nyújtott. Babes, Románia követe a rádiószózatot mondta, amelyben méltó papana kapitány érdemeit és egyben óst kívánt neki a Newyork-B közötti repülőtra, amelyet a repülő szeptember második felében fog meg.

Eltűnt egy nagy turista repülőgép. Néhány nap előtt Berlinből elindult Lufthansa egy nagy turistarepülőgépe, hogy légi összeköttetést tartson a távol kelettel. A repülőgép Gablenz báró elnök és utasai pamiri fensik átrepülése után adta Jára életelt magáról és azóta eltűnt tartanak, hogy a repülőgépet csőfélségre érte.

Mit főzők holnap? Egy kérdés egyetlen háziasszonynak sem kellene fejtőrest okozzon! Mert az araf Sphinx-ételolajjal mindig újabb és újabb salátákat és sült mellévalásokat lehet elkészíteni. Burgin vagy főtt főzelékmáramadékokból segítségével kitűnő ízű és jóllaktató látat kapunk. A receptje oly egyszerű, hogy a legkevésbé ismertek is készíthetik. A 2-3 tojássárgáját beszószként és keverben kevés cukrot és borsot szórunk. Végül hozzájön még egy citromlé paprikát vagy egy teáskanálnyi is szoktak hozzáadni. Sphinx-étall minden ilyenformán elkészíté tápláló és a gyomornak jót tesz.

## A PICCADILL

étteremben IV., Horgony-pal  
ma, pénteken es  
halászlé és turóscsu

Szolid polgári árak. Bragadir  
HUBERT EMIL zenekara muz

Eltűnt fii. Tocan Danil zenhárom esztendő fii négy előtt eltűnt és azóta semmi é nem adott magáról. A fii az tartott nagyvásárra ment és netöbbé vissza. Aki bármit is tud jelentse azt kétségbeesett szülőakik a második kerületi Simion nutiu-utca 9. szám alatt laknak.

Az első hindu miniszter. Bute. A közelmúltban Budapesten já első hindu miniszter. Rendkívül kes, képekkel illusztrált cikket közról a Délibáb legújabb száma, nagy terjedelemben és gazdag tartalmal jelent meg. Pompás illusztrált műsorokat, egyfelvonásos színdaraszínházi pletykákat, nagyszerű filmot és több mint száz szébbnél-szebbet talál az olvasó a népszerű színtélepleslapban. A Délibáb egy száma lel.

## 50% megtakarítást

jelent, ha használt iskolakönyveket vásárol a bolti ár feléért. Siessen jegyeztesse már most elő! **Füzeteket, tanszereket, csak jöminőségű áru!** legolcsóbban vásárolhat

## MORAVETZ könyvkereskedés

**Előzetes halálós dözsze**

Magyarországon a legújabb híres angol tudós könyv-adt ki „Emberi dolgok” című művét. A könyv a modern emberiség jövőjének nagy problémáit foglalkoztatja ebben a kötetben. Különösen az a probléma foglalkoztatja őt, hogy hogyan lehetne a jövőt szolgálatába állítani. A kötet szerzője, J. B. S. Haldane, a következő kijelentése: „Ez bizonyos, hogy ha az emberiség a jövőben az intelligencia számáránya hirtelen tízszereződne, véres forradalom törne ki.”

**SESTUL A NÉPSZÖVETSEG.**

szepénként délelőtt tíz órakor a Népszövetség tanácsának ülése kezdődött. Az ülés még nem bizonyos, hogy utána következnek-e. Lehetséges, hogy az ülésekre csak hétfőn kerül sor.

**Jon dr. görög katolikus püspökünkben.**

Vasárnap, szép időben városunkban tartózkodott Jon dr. Lugoj-lugosi görög katolikus püspök, aki délelőtt kilenc órakor a II. kerületi görög katedrális templomban ünnepi miséjén vett részt.

**Nevenként hat ezer ifju teljesít feladatot.**

Nistor Dimitrie dr. rektor elnöke alatt közigazgatás volt, amelyen az előző évi kiképzés tanfolyamán résztvevő munkaszolgálatát készítő egyes alközpontok szeptember 20 napjai között határozták az ifjakat. A behívás pontja az egyes alközpontok részben 15-g állapították meg. A megyében körülbelül hatvan ezret meg lehet számítani. A leg több ifju a közhasznú munkát, nagyjából az ifjak csak a Recas megyében végeznek, ahol öt kilónál többet nem esznek át. Ez a csatorna megágyazik és nagy területen le a talajvizet. Ezt a csatorna munkaszolgálat ifju elkészíteni. A megyék egyik községben az ifjak a közhasznú munkát majd egy tízgyermekes családra.

**Magyary meghatalmazott miniszter kihallgatásai.**

Béres László budapesti magyar miniszter szerdán érkezett és kihallgatáson vett részt. Kánya Kálmán külügyminiszter. Tegnap Darányi miniszterelnök fogadta. Magyary meghatalmazott minisztert.

**Magyar hadsereg őszi hadgyakorlatokról jelentik.**

Magyar hadgyakorlatok a lengyel hadgyakorlatokhoz hasonlóan kezdődtek Litvánia, Finnország, és Esztország vezérkari főnökeinek részvételével. A hadgyakorlatok a lengyel-német határ körüli területen tartják.

**Windsor Edward herceg Magyarországon.**

Windsor Edward herceg felesége szerdán óta a horvátországi Prónay-kastélyban tartózkodott. A hercegi pár körülbelül tíz napig marad Borsodivánkán. A hercegi pár a cigányzenét hallgatnak a nagyteremben.

**Windsor Edward herceg Magyarországon.**

Windsor Edward herceg felesége szerdán óta a horvátországi Prónay-kastélyban tartózkodott. A hercegi pár körülbelül tíz napig marad Borsodivánkán. A hercegi pár a cigányzenét hallgatnak a nagyteremben.

— Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvost megoperálták. Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvoson, aki szabadságon tartózkodik, az egyik fővárosi szanatoriumban vakbélműtétet hajtottak végre. A műtét jól sikerült és a rokonszenves orvos, aki előzőeken modora révén városunkban köztiszteletnek örvend, valószínűleg már szeptember közepén visszatér Timisoara-Temesvárra és újból átveszi hivatalát.

— A magyar kormányzó befejezte autókirándulását. Horthy Miklós magyar kormányzó, aki a feleségével együtt hosszabb külföldi autókirándulást tett, tegnap Olaszországból jövet megérkezett a karinthiai Pörtschachba. A kormányzó néhány nap múlva visszatér Budapestre.

— Jobba Márton kereskedő gyásza. Sulyos csapás érte Jobba Márton ismert Timisoara-temesvári kereskedőt. Felesége, született Geröfi Aranka ötvenkét éves korában, boldog házasságának huszonhétedik esztendőjében Budapesten váratlanul elhunyt. Holttestét Timisoara-Temesvárra hozták és holnap, szombaton, szeptember 11-én délután négy órakor helyezik örök pihenőre a harmadik kerületi temető kápolnájából. Az elhunyt Budapesten sulyos operáción ment keresztül, amely után szívgyengeség lépett fel és ez három nap alatt előidézte a halált. Férfján kívül gyászoja fia, Jobba Géza, Edesanyja Geröfi Viktória, két nővére: Eichert Péterné, született Geröfi Vilma és Wendt Károlyné, született Geröfi Ilonka, valamint nagy rokonság.

— Osztrák versenyző nyerte a magyarországi körversenyt. A Magyarország körüli kerékpárverseny utolsó szakaszán a lengyel Ignaziak győzött, míg a román Tudose másodiknak ért a célba. A magyarországi körversenyt az osztrák Strakati nyerte meg, az összesített eredmények alapján Tudose a kilencedik. Országok szerint az eredmény a következő: 1. Magyarország, 101 óra 22 perc 04 mp., 2. Lengyelország, 3. Ausztria, 4. Románia, 102 óra 14 perc 37 mp. idővel.

— Bérnálás Cene-Csene községben. Cene-Csene község katolikusainak nagy ünnepe volt. A községet meglátogatta Pacha Agoston megyés püspök, aki főpásztori mise keretében bérmálta a község katolikus fiatalait. Az istentisztelet alatt a püspök magyarul és németül, Wünsche Gyula esperes horvátul prédikált. Délben nyolevan terítékes bankett volt, amelyen az első felköszöntőt Pacha püspök mondotta. Öfelségére. Beszéltek még Dents Imre cenei római katolikus plébános, Koics szerb esperes és Mészáros községi jegyző, aki a nap jelentőségét méltatta.

— Befejezték a cseh-magyar tárgyalásokat. Podjebrad csehszlovák fűrdőhelyen befejezték a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalásokat. A megállapodásokat a két küldöttség parafálta, a csehek azután elutaztak Prágába, a magyarok pedig Budapestre, hogy kormányuktól megnyerjék a hozzájárulást.

— Elkártyázta a sikkasztott pénzt. A fővárosi központi társadalombiztosító intézet Illiescu Andrei nevű pénztárosa feljelentést tett a rendőrségnek, hogy távollétében a pénztári helyiségben betörők jártak és a pénzeszközöket fellesztve, kétszáz ezer leit elvittek. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során az intézet igazgatósága rovincsolást tartott. A rovincsolás meglepő eredménnyel végződött, mert kiderült, hogy nem kétszáz ezer, hanem két millió lei a hiány. A megállapítás alapján felmerült a gyanú, hogy a betörést a pénztáros készítette elő, aki az összeget elikkasztotta. A pénztárost őrizetbe vették és végül is beismerte, hogy az összeget elikkasztotta. A pénztáros valamása szerint a pénz részben lóversenyen, részben pedig a sinaiai játékkaszinóban elvesztette. Újabb jelentések szerint a hatóságok eljárást indítottak Illiescu Andrei pénztáros Ion nevű fivére ellen is, akit bűnrészességgel vádolnak.

**VIM**  
MINDENT TISZTÍT  
Alaposan és  
kiméletesen  
a tűzhely lapját is

— A vármegyei levéltár anyagának visszazállítása. Hodor Victor dr. Cluj-kolozsvári közigazgatási vezérfelügyelő, aki a kormány megbízásából annak idején a román-jugoszláv megegyezés létrejöttében közreműködött, tegnap városunkba érkezett és felkereste Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektust. A vezérfelügyelő az iratok alapján megállapította, hogy a konvenciót végrehajtották és megszerkesztette az erre vonatkozó jegyzőkönyvet. Hodor vezérfelügyelő ezek után lépéseket tesz, hogy a vármegyei levéltárnak még Jugoszláviában levő része is minél előbb visszakérüljön.

— Érdekesítő magyarországi kísérletek a sükettség gyógyítására. Teljes eszében rendkívül érdekes és izgalmas kísérlet folyik a Süketnémák Országos Intézetében a sükettség gyógyítására. Erőből a közérdeklődés körül részletes leírást a Tolnai Világlapja legújabb száma. A legkiválóbb magyar írók novelláiban, a nagyszerű folytatásos regényben és az érdekesítő cikkek nagy tömegén kívül közel száz pompás felvételt talál az olvasó a népszerű képeslapban. A Tolnai Világlapja egy száma tíz lei.

— Nem sikerült az öregek házassága. Négy esztendő előtt az akkor hetvenhét éves L. M. magánzó és a hetvenhárom éves H. M. özvegyasszony a Timisoara-temesvári anyakönyvi hivatal előtt házasságot kötöttek. A házasság azonban nem volt boldog és az idős házaspár elhatározta, hogy elválik. Keresetüket a törvényszék most tárgyalta és a válást ki is mondta.

— Halálra ítélték egy férjgyilkos asszonyt. A linzi törvényszék kétlet általi halálra ítélte Schwendinger Mária negyvenhat éves asszonyt, aki megmérgezte a férjét és amikor azt beteg kórházba szállították, még oda is mérgezett befőttest vitt neki, hogy biztosan meghaljon. A házaspár tizennyolc éves nevelt leányát bűnrészesség miatt három évi fegyházra ítélték.

— A Phönix biztosítótársaság felszámolása. A Versicherungsarchiv című bécsi folyóirat kiadásában megjelent és a Phönix életbiztosító társaság felszámolására vonatkozó törvénygyűjtemény tartalmazza mindazokat az Ausztriában, Romániában, Németországban, Magyarországon, Jugoszláviában, Lengyelországban, Olaszországban, Belgiumban és Csehszlovákiában 1937 júliusáig életbelépett törvényeket, utasításokat és hivatalos rendelkezéseket, amelyek ennek a biztosító társaságnak az összeomlásával közvetlenül vagy közvetve összefüggésben vannak. A gyűjtemény ezenkívül beható jogi és biztosítási természetű magyarázatokat és utalásokat tartalmaz a már nyilvánosságra hozott bírói döntésekkel kapcsolatban. A könyv értékes segítségnyújt a biztosítási szakembernek, a jogtanácsosnak és a Phönix volt tagjainak az egyes esetekben és áttekintést nyújt a Phönix-életbiztosító társaság összeomlásával kapcsolatos intézkedésekről. Az ára tizenkét svájci frank vagy az ennek megfelelő más valuta.

— Elhalt nyugalmazott tanító, Franz Peter nyugalmazott tanító, aki negyven évvel ezelőtt Grubati községben fejtett ki tanítói működését, hetvenkét éves korában rövid szenvedés után meghalt. Halálát gyermekei, Vilma, Ida, József, Károly és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése Besenova-Noua-Ujbesenyő községben ma, pénteken délután négy órakor megy végre.

— Huszonöt ezer leit lopott egy eseléd. Fiste Constantin IV. kerületi Dragalina-tér 5 szám alatt lakó pékmester, feljelentést tett a rendőrségnek, hogy a nála alkalmazott eselédleány meglöpté és azután megszökött. A pékmester három nap próbaidőre alkalmazta a eselédleányt, akiről csak annyit tudott, hogy Stellának hívják. A családnévet azonban nem tudta, mert nem kért tőle eselédleányt. A eselédleány, aki állítólag Sibiu-nagyszombeni illetőségű, egyedül maradt a lakásban és mire Fiste hazaérkezett, a leány eltűnt. De elvitt magával huszonöt ezer leit készpénzt is. Ezt az összeget az egyik szekrényből lopta el. A tolvaj leányt keresik.

— Repülőgépekről bombázták a felkelőket. Északindianában a felkelők és a határőrök között újabb összefüggésekre került a sor. A felkelők megstromolták Sodwan községet. A határőrök repülőgépekről bombázták a felkelőket, akiket sikerült szétszórni. Az ütközetben azonban az angoloknak is volt három halottjuk és egy sebesültjük.

— Leleplezték kémiszervezet. A franciaországi Nancy városban magyszabású kémkedést leplezték le. Egy Schmidbubl nevű, jó családból való elzúllott fiatalember rábeszélte az egyik katonai hivatal tisztviselőjét fontos katonai titkok megszerzésére. A titkokat azután eladták egy külföldi kémiszervezetnek, amely eddig ötvenkétezer frankot fizetett ki neki. Mindkettőjüket letartóztatták. A lapok szerint ebben a kémkedés ügyben még nagy meglepetések várhatók.

— Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálta a kényelmét. Leszállított árak Előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— A bíróság szemé előtt szíven szurta magát. A budapesti törvényszék csütörtökön felelősségre vonta többrendbeli lopásért Janetzky István harmincegy éves asztalos. Az elnök közölte vele, hogy a törvényszék egy évi börtönrre ítélte és megkérdezte, hogy az ítéletben megnyugszik-e. Janetzky azt válaszolta, hogy inkább a halált választja. Mielőtt megakadályozhatták volna, kést rántott és előbb szíven szurta magát, majd felvágta a hasát. A mentők Janetzkyt első segélyben részesítették, majd kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az első szúrás a szívburok is erősen megsértette. Janetzky életbenmaradásához kevés a remény.

— A fajelméletek elleni kongresszus. Párisban ma nyílik meg a fajelméletek és az antiszemitizmus elleni kongresszus, amelyen számos államból érkezett delegátusok vesznek részt. Romániából nagygyűlésű küldöttség indult a kongresszusra Popescu Spiridon ügyvéd és volt képviselő, a radikális parasztpárt bészarábiai szervezeti alelnökének vezetése alatt.

**VASUTI NYUGBÉREK FIZETÉSE.** A vasúti nyugberek fizetését a Casa Muncii megbízásából a negyedik kerületi vasúti pályaudvar raktárfőnöksége ma délelőtt nyolc órakor kezdi meg.

— Református istentisztelet Sannicolaulmare-Nagyszentmiklóson, Kuhn Zoltán a felső torontali református missziós kör lelkésze szeptember 12-én, vasárnap délelőtt tízenegy órakor Sannicolaulmare-Nagyszentmiklós közönségekben református istentiszteletet tart

\* Dr. Kun Ferencné e hó 15-én kezdi meg újból az angol nyelv tanítását felnőttek és gyermekek részére, III., Str. General Mosoiu 17.

— Halálra szurta részeges férjét. Budapesten Wagner Istvánné gyömrői-úti korcsmárosné tegnap összeveszett részeges férjével. Veszekedés közben az asszony kést ragadott és háromszor férje mellébe szurta, aki holtan rogyott össze. Az asszonyt letartóztatták.



Ki a szemét szereti, szemüvegét



— Lezuhant a saját gyártotta repülőgéppel. A fővárosból jelentik, hogy az otopeni repülőtér közelében lezuhant egy újfajta repülőgép és annak Filip nevű pilótája súlyosan megsebesült. Filip Mihai újfajta repülőgépet készített. Ennek a repülőgéppel nem volt törzse és azt a feltárló „stabiloplan”-nak nevezte. Repülés közben a stabiloplan egyik műszere elromlott és a pilóta nem tudta meghatározni, milyen magasságban van a földtől. Siklórepüléssel akart leszállani, de a gép zuhanni kezdett és a földön összetört. Filip Mihai karját és lábát törte, ezenkívül belső sérüléseket szenvedett.

## Sportesemények

### Balkán-rekordot javított Cristea Dinu a tizezer méteres síkfutásban

Tizenháromezer főnyi közönség előtt bonyolították le Bucurastiben a Balkán atlétikai verseny második napi küzdelmeit. Az eredmények a következők: 200 m. síkfutás: 1. Jordache (Románia) 21.9 mp. országos rekord, 2. Sachelarin (Görögország), 3. Pilavides (Görögország), 4. Liess (Románia). 400 m. gátfutás: 1. Mantikas (Görögország) 53.9 mp., 2. Bauscaj (Jugoszlávia), 3. Faik (Törökország). 1500 m.: 1. Gorsee (Jugoszlávia) 4:02.1 p., 2. Velcupulos (Görögország), 3. Kotnik (Jugoszlávia), 4. Kiss (Románia), 5. Olasz (Románia). A versenyt tulajdonképpen Georgopulos (Görögország) nyerte messzelegességgel, de a versenybírók dicsőítésként, mert keresztezett. Kiss, az UDR fiatal versenyzője, egyéni rekordot futott. Kalapácsvetés: 1. Demetropulos (Görögország) 48.07 m., 2. Goits (Jugoszlávia), 3.

Stepisnik (Jugoszlávia). Biró (Románia) az ötödik helyre került. Magasugrás: 1. Pantazis (Görögország) 187 cm., 2. Pilat (Törökország), 3. Leczias (Görögország). Spaniol (Románia) 178 cm. ugrással az ötödik lett. Diszkoszvetés: 1. Sylas (Görögország) 46.46 m., 2. Havaletz (Románia), 3. Floros (Görögország). Nagyszerű küzdelmet és kitünő eredményt hozott a tizezer méteres síkfutás, amelyen Cristea Dinu szenzációs futással a közönség tomboló biztatása közepette megjavította a Balkán- és az országos rekordot. A 10,000 m. síkfutás eredményei: 1. Cristea Dinu (Románia) 32:43.8 p., 2. Kirlikidis (Görögország), 3. Vartzakis (Görögország). A pontverseny állása: 1. Görögország 70 pont, 2. Románia 59 pont, 3. Jugoszlávia 47 pont, 4. Törökország 14 pont, 5. Bulgária 2 pont.

#### A Chinezul-Ilsa veresége Zágrábban

A Chinezul-Ilsa csapata legutóbb Zágrábban vendégszerepelt. Ellenfele a Gradjanski, a jugoszláv bajnokságot volt, amelytől nagy harc után 4:2

(2:0) arányban vereséget szenvedett. A lila-kékek csak a második féldőben küzdöttek lendületesen és ekkor Bajusz és Hoffmann góljaival sikerült is az eredményen szépíteni.

Az aradi USA a C-liga nyugati futballiga legutóbbi séné elhatározták, hogy az aradi csapatát is besorozzák a C-liga csoportjába. Az aradi csapatsármár már C-liga bajnoki mérkőzést játszik a Banatul csapatával.

#### A Hungária legyőzte a Budapesti csapatát

Budapesten a Hungária nemzeti bajnoki mérkőzést játszott a Budapesti csapatával. A Hungária vasárnapi játék után nagy győzelemmel, de a Budai közvetlennek kitünő játéka miatt csúhare után tudott 2:0 (0:0) arányban győzni.

A norvégek legyőzték a finn Helsingiben bonyolították a vég-finn válogatott labdarúgó mérkőzést, amely a norvég csapat (1:0) arányú győzelmével zárult.

## Mozi

Péntek, szeptember 10.

**Apolló-mozi:** A fattyú és Papalókapitány sikerei.

**Capitol-mozi:** Kreutzer-szonáta.

**Tivoli-mozi:** Házassági manóv.

„OLLA”  
GUMMI

Preservatív. A legmegbízhatóbb óvszer, Több timentve arany éremmel. Levegőben az 1937-ig. Amerikai Patentet nyerte.

## VISSZAJÖVŐK

REGÉNY

Irta RÉVAY GÉZA

Copyright by Déli Hírlap.

29

Ott a betegágy mellett, ott gyönt meg Madelaine neki. Hogy a férfiak légióját használta már el, kifacsarta őket, kiszivta belőlük az utolsó csepp energiát is és nem tud visszatérni a rendes utra, nincs megállás és nincsen feledés, mindig keres és azt hiszi mindig, hogy megtalálta azt, akiért Jostt majd otthagya egy szép napon.

Joss, mintha vak lett volna. Vagy nem látott, vagy nem akart látni semmit, vagy tudott mindent, vagy pedig volt benne annyi erő, hogy tudatlanságot szimuláljon.

Megkönnyebbülés és hála fogta el, amikor megjött a távirat, hogy mennie kell. Madelaine órák alatt, mintha éveket éregetett volna. A huszonnyolc éves asszony ijeszten nézett ki, mikor kikísérte Gábort a vasúthoz. Rossz íz támad a szájában, ha Madelaine bucsucsókjára gondolt.

Gábornak most jó dolga van. Fekete kabinboy szolgálja ki, az mossa a ruháit, takarít, még meg is borotválja, ha későn kel fel, ebédhez künn a fedélzeten teritnek, az asztalon fehér abroszl Fehér abrosz. ezüst evőeszköz és litográfált menükártya, a francia szakácsművészet remekei vonulnak fel félórán át és mikor elnyújtózik a székben ebéd után, előtte az illatos fekete és rágyújt a jóságú Turmac cigarettára, elmosolyodik és kuncog magában.

Behunyt szeméi mögött régi képek, csajkás plékanalás foxlibeli ebédek sorakoznak, mócsingos huscafatok, ehetetlen főzelékek és a galetta... most naponta friss kenyeret süt a pék és az egyenlítő táján, amikor megforrósodik a levegő és tüzelnek a hajó vasrészai, jégbehűtött citromos limonádét hoz kerek tálcán a boy.

De még így, ilyen uriasan is, megsokasodtak a napok, hetek lettek belőlük és mikor a Congó bejáratánál feltűntek Banana apró házai, mindenki örült,

hogy nemsokára kikötőben lesznek. Felfelé a Congón narancserdő és banánligetek között vitt az ut, a piszkos sárga folyó lomhán nyújtózott előttük. Bomában aztán lezuhant a horgony. Előbb az egyik, kissé távolabb a másik és aznap este már a folyó hullámai locsogtak a hajó mellett.

Kívitte a hőmérőt a fedélzetre és ott kézben tartva, ijedten nyult a vágatók higanyoszlop után. Ugy szaladt fel az ötvenkettős, mint a nagy betegnekél szokott, mikor aggódó rokonok és fejcsováló doktorbácsik lesik a higany utját.

Maradt is ötvenkettő végesvéig, vagy másfél hónapig, míg odalenn álldogáltak.

Másnap megszálltak a feketék a hajót, volt belőlük vagy nyolcvan darab, kicsik, feketék, gyapjashajuk, piszkosak és büzősek valamennyien. Főnökük, afféle fekete bőrbe bujt emberhajcsár, a Capita úgy hajszolta őket, ahogyan a kondás vagy a gulyás bizonyára nem futtatná állatait. A Capitán vedlett kék bluz feszült, fején elnyúlt tisztisapka, fényét veszített megfakult sapkarózsával. A többiek ruha jóformán semmi, csak ágyékuk körül szégyenkezett valami kis rongydarab, az áldott „civilizáció” hatása.

Nappal elosztották őket, mint a rabszolgákat, mindegyik tisztre jutott belőlük vagy huszonöt darab, ki-ki ment aztán a maga csúrhéjével és vitte dolgozni őket.

A kabinok vastalai egész nap szívták magukba az iszonytató meleget és este, mikorra lement a nap, a vasfalak sugározni kezdték az elnyelt hőséget... a ventilátorok örültek módjára kavarták a csepp kis levegőt, ami beszorult a picinyke lyukakba... Gábor feküdt az ágyán, elnézte a szunyoghálon sétáló vészpópok százeit, volt köztük jócskán azokból az édes kis bestiákból is, amelyeknek kissé elállt a potrohuk a hálótól, elég egy csipésük, hogy az embert hónapokig feküdjön váltólázbán... malária-szunyogok.

Multak a napok. Forró egyhangúságban. A napali élet nem is volt élet, hiszen csak este kilenc-tíz óra tájban lehetett szabadabban lélekezni. Olyankor előkerültek a fehér ruhák, a trópusi sisakok, csónakokba szálltak valamennyien és tíz-tizenkét fekete kanalozott ki velük a partra. Rövid kis kanálformájú

evezők, a pagallo volt náluk, azzal küzd Congó sebes sodra ellen.

A falu egyetlen valamirevaló vendéglője volt fehérekkel. Bronzszínűre sült férfiak és megfogyott, elfonnyadt fehér nők ültek a sárga és fogyasztották a méregdrága sört, amelynek jáért három négert lehetett bérelni egész nap. csa világ volt ez, ahol nem volt szokatlan a ezer frankos havi fizetés, ahol a havi sörszáma másfélezer frankot tett ki és ahol a fehér asszony nem illett dolgozni, hiszen lenézték volna. Ig tartott magának szakácsnét, szobalányt, da tészt, inast és egész napja a személyzet háborban telt el, az estéje pedig szelid pletykák, referé és menekülés gondolatai elől.

A hajóbeliek vitélzű nyeldesték a kinin p amelyek háromszor naponta ott bujkáltak a jaik alatt. A sok orvosságtól-e, a melegtől-e, nak azokban a napokban nem támadt egyetlen tésséges gondolata sem, amelyet papírra v volna. Oly rég készült már levelet írni Kócokor még künn voltak a tengeren, formásan o rakta már a levelet, szépen sorakoztak mond és most az iszonytató hőségben, mikor leült, írja őket, csak járkált a tolla ide-oda és nem egyébire gondolni, csak arra, hogy meleg van nap megint meleg lesz. Pedig akkor kellett v nia, hiszen hónapokon keresztül nem beszél már egymással, néha érezte is, hogy mulaszt helyrehozhatatlan elmulaszt valamit és nem leküzdeni tehetetlenségét és bágyadságát.

Mikor nagynehezen megérkeztek az ürelyok és megkezdheték a kirakodást, akkor az belecöppent a munkába megint, mint legromatrézéibeiben.

Kirakodás közben történt. Gábor lenn volt szére kiosztott raktárban és az őserdei vasulhez szállított vastalpfákat hajózta ki, mikor az feketeüstökű legény, aki a többiek szószólója tett, protestálni kezdett a munka gyorsaságá Gáborról csurgott a veríték, rákvörös volt a munkától, amikor az izgága fekete elkezdett nászni az ora alatt.

(Folyt. köv.)

# KÖZGAZDASÁG

## Államterhe mellett kötelesek Kisiparosok és kiskereskedők üzleti könyveket vezetni

September 15-ig a kiskereskedők és kisiparosok a pénzügyminisztertervezése szerint kötelesek üzleti könyveket felfektetni. A szakhatóságok — mint ismeretes — az ezen rendelet ellen és ellene szóló törvényjavaslatok, amelyek a kiskereskedők és kisiparosokat nem kötelezi üzleti könyvek vezetésére és különbségkiszámlák vezetésére és különbségkiszámlák vezetésére. Ezzel szemben a pénzügyminisztertervezés arra az álláspontra jutott, hogy az üzleti könyvek vezetéséről a bélyegtervezésben rendelkezőket feltétlenül meg kell követelni. A bélyegtervezésben különbségkiszámlák vezetéséről a kiskereskedők és kisiparosok között és nem tesz különbséget a kisiparosok és nagyüzemek között. A bélyegtervezés végül is a bélyegtervezés ellenőrző bizottság elé kerül.

amely végleges határozatot hozott. A határozat hivatkozik a bélyegtervezés tizenkilencedik szakaszának negyedik pontjára, amely általános jellegű. Minden személy, aki a szokásos módon fejt ki üzleti tevékenységet, kereskedőnek számít, köteles a törvény értelmében üzleti könyveket vezetni és a könyveket az előírásoknak megfelelően felfektetni. A központi bizottság ezen határozata alapján a pénzügyminisztertervezés véglegesen elrendelte, hogy a kisiparosok és kereskedők üzleti könyveket vezessenek. Az üzleti könyveket szeptember 15-ig kell felfektetni és ezek a bélyegkötelesek. Ugyanakkor úgy rendelkezett a minisztertervezés, hogy szeptember 15-ike után mindazok ellen, akik üzleti könyveket nem vezetnek, vegyenek fel bírságolási jegyzőkönyvet.

## A munkanélküli nyomdászok száma városunkban az utóbbi időben csökkent

A városi grafikai munkaadók szövetsége és a munkások szervezete közötti tárgyalás után létrejött az új szerződés, amely már életbe lépett. A szerződésnek a munkabérekre vonatkozó részét a munkaadók 10 százalékkal emeltek, ami a munkásoknál átlagban heti negyven forintot tesz ki. Fontosabb rendelkezés az inastartási jog megőrzése. Eddig a nyomdák minden munkás után egy inast tartottak. A szerződés értelmében azonban a munkások után tehető inastartási díjak a litográfiai munkások és a munkaadók új kollektív szerződésének megkötése érdekében az inastartási jogot teljesen felfüggesztették. Erdélyben és a városban jelenleg százhusz munkás mellett hetvenhárom inastartási díj felszabadulása után jó időre

elégendő szakmunkás lesz és ez indokolja az inastartás ideiglenes megszüntetését. Timisoara-Temesvárott a nyomdai munkások szervezetének jelenleg háromszázhatvan tagja van. Ezek között van huszonnyolc nyugdíjas, akiknek nyugdíja havonta negyvenezer lei. A munkanélküli nyomdászok száma az utóbbi időben csökkent. Januárban ugyanis kilencvenhárom munkanélküli nyomdász volt, jelenleg pedig hatvanöt van. A csökkentés azonban részben úgy állott be, hogy több munkanélküli nyomdász pályát cserélt. A munkanélküli nyomdai munkások százhusz naponta napi hatvan lei munkanélküli segélyt kapnak, ettől fogva azonban csak rendkívüli segélyt kapnak, amely nem magasabb napi harminc leinél. Városunk területén körülbelül negyven szervezett nyomdai munkás dolgozik. Ezek munkanélküli segélyük esetén a szervezettől semmilyen segítségben nem részesülnek.

## Napról-napra fokozódik Budapesti Országos Kézművesipari Kiállítás látogatottsága

A kiállítás látogatottsága napról-napra fokozódik és minden nap százszámokkal ér el; már százötven meghalad azoknak a száma, akik megismerkedtek benne. És ez az érdeklődés mind hírvívója a kiállításnak, mely még soha nem látott szépségét varázsolta a Városliget őszi színeiben. Jönnek a külföldi látogató csoportok minden vonatkozó szülővel Budapesti pályaudvarra, Hangos a magyar város az idegen szótól és kiderül, hogy a magyar iparosai és kereskedőik adtak itt egymásnak, ki-ki a nagy utazási és vízumkedvezmény ritka lehetőségét. A látogatók között is nagy érdeklődéssel figyelik a közönség az ország legkiválóbb szakértőiből összeállított zsűri munkáját, amely állandóan folyik, hogy minden egyes szakma legkiválóbbjainak odaítélhesse a kiállítás nagyjértékű díjait: az arany- és ezüstkoszorús mesteri címet.

deklódással figyelik a közönség az ország legkiválóbb szakértőiből összeállított zsűri munkáját, amely állandóan folyik, hogy minden egyes szakma legkiválóbbjainak odaítélhesse a kiállítás nagyjértékű díjait: az arany- és ezüstkoszorús mesteri címet.

Nagy fájdalomtól mélyen lesújtva tudatjuk, hogy a legjobb feleség, anya, gyermek, testvér és rokon

### Jobba Mártonné szül. Gerőfi Aranka

52 éves korában, boldog házasságának 27-ik évében Budapesten, szept. 6-án váratlanul elhunyt. Drága halottunkat e hó 11-én, szombaton délután 4 órakor a helybeli III. kerületi temető halottas kápolnájából helyezzük örök pihenőre

**Emlékét szeretettel őrzük!**

Jobba Márton férj, Jobba Géza fia, Gerőfi Viktoria édes anyja, Eichert Péterné szül. Gerőfi Vilma, Wendt Károlyné szül. Gerőfi Ilonka testvérei



### Sok munka és fejfájás...

ez nagyon kellemetlen napnak ígérkezik! Azonban - szerencsére - létezik pyramidon tablettal így nem kell tovább tűrnie a kínzó fájdalmakat - - -



Figyeljen a Bayer-keresztre, amely megvédi az utánzatoktól

Ötvenegy szakma vonult fel a kiállításra és így elképzelhető, hogy milyen óriási munkát végez a zsűri. Napról-napra újabb meg újabb szakmákat bírál el maga ez a munka is olyan érdekes, hogy a nagyközönség a kiállítókkal együtt izgul a munka állandó figyelemmel kísérése közben.

Most látszik meg csak igazán, hogy ez a kiállítás milyen felbecsülhetetlen értékű tanulságokat nyújt főként az Európa minden tájáról összesereglegő kézművesiparosoknak, de magának a nagyközönségnek is. Persze, aki látta, nyomban igyekszik hozzátartozóit, üzletbarátait, vagy azt a szervezetet, amelynek tagja, gyakran sürgönyileg is értesíteni a kiállítás szenzációiról. Így magyarázható meg, hogy csaknem óráról-órára jelentik újabb meg újabb csoportok érkezését. Amikor sorokat írjuk, éppen a romániai „Uniunea

Generala a Micilor Industriasi din Romania Mare” szervezet értesítése Bucarestből futott be arról, hogy a tagok egy nagy csoportja az elnökség vezetésével érkezik a kiállítás megtekintésére.

A zsűri nehéz munkája az oka annak, hogy a kiállítás hosszú 19 napig tart, mert ennél rövidebb idő alatt nem lehet az egész anyagot lelkiismeretesen elbírálni. A közönség azonban örvend ennek a hosszú időnek, hiszen annyi ideig még sohasem élvezhetett olyan jelentős utazási és vízumkedvezményeket, amiket e vásár utazási igazolványai biztosítanak. Az utazási igazolványok személyenként 150 lejért az utolsó napig is rendelkezésre állanak az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál. A kedvezményekkel szeptember 20-án délig kell Budapestre megérkezni, mert a kiállítás e nap estéjén zárul.

### A BETEGPÉNZTARI BIRSÁGOK RENDEZÉSE.

Fővárosi jelentés szerint a betegsegélyező pénztár igazgatósága közli, hogy szeptember 30-án jár le a határidő, amely alatt a betegsegélyező pénztár által kivetett bírságok kedvezményesen és költségmentesen kiegyenlíthetők. Az érdekelteket ezért felszólítják, hogy pénzbírságukat idejében rendezzék, mert szeptember 30-ika után a bírság teljes összegében csak készpénzzel fizethető.

### Az iparcikkek árai leszállíthatók.

A legfelső kartellbizottság Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter elnöksége alatt a jövő héten ülést tart, amely újból foglalkozik az áralakulás problémájával. Az ülésre előkészített szakértői jelentésekből kitűnik, hogy a nyersanyag árait, a munkabéreket, az adókat és illetékeket és a meglévő nyereséget tekintve, majdnem minden ipari terméknel, amelyet az országban állítanak elő, áreszkökenés valószínűsíthető meg és ez sok esetben a huszonöt százalékos is elérheti. Amennyiben a bizottság előterjesztéseit elfogadják, úgy a belvárosi ipari vállalatok nagy részét a kereskedelmi és iparügyi miniszterium kényszeríteni fogja az áraknak a megállapítások szerint való leszállítására.

### A hátralékos adó kedvezményes fizetésének határideje.

Azok az adófizetők, akik hátralékos adójukat október 31-ig kifizetik, jelentős kedvezményben részesülnek. A kedvezmény abból áll, hogy az adó összegéből bizonyos százalékot leírják, bizonyos összeget pedig adóbonokkal lehet kiegyenlíteni. A kedvezményre való tekintettel az adóhátralék egyrésze befolyt. Egyes lapok most azt írják, hogy a hátralékos adó kedvezményes fizetésére kifizető határidő szeptember 15-én lejár. Az erre vonatkozó törvény azonban a határidőt október harmincegyedikéig jelöli meg és a helybeli pénzügyigazgatóság is ezen időpontig fogad el adóbonokat az adóhátralékos fizetésénél.

### Elénkül a buzapiac.

A bányai gabonapiacra fordult és az élénkülő kereslet folytán az árak kissé javultak. A piaci árak a következők: buza 76 kilós 425-430, buza 78 kilós 440, tengeri 310-315, új zab 320-325, új takarmányárpa 350, tavaszi árpa 440, korpa 280, muharmag 380, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 820 lei százkilónként. Lóhere mag 23, lucernamag 30 lei kilónként.

### Valuták hivatalos árfolyama.

(Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5.70-6.10, svájci frank 30.36-32.78, angol font 669.30-696.98, olasz lira —, 7.40, dollár 136.62-144.95, belgas 22.70-24.80, holland forint 70.38-77.24, cseh korona 4.76-4.90, osztrák schilling 23.50-27.50, magyar pengő 27.50-29.50, német márka —, 45, dinár 2.85-3.

### Valuták magánárfolyama.

(Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 6.70-6.75, svájci frank 41-42, dollár 138-142, angol font 885-895, olasz lira 8.50-8.70, osztrák schilling 33.50-34, pengő 33.50-34.50, dinár 3.50-3.75, cseh korona 6-6.10, Napoleon arany 1100-1120, arany font 1370-1390.

